

Salo-Uskelan aluekappalaisen Kaarlo Launosen saarna Unkarissa, Nagykanizsan kirkossa 6.7.2014

Evankeliumi

Luuk. 15: 1-10

Publikaanit ja muut syntiset tulivat Jeesuksen luo kuullakseen häntä. Fariseukset ja lainopettajat sanoivat paheksuen: "Tuo mies hyväksyy syntiset seuraansa ja syö heidän kanssaan."

Silloin Jeesus esitti heille vertauksen:

"Jos jollakin teistä on sata lammasta ja yksi niistä katoaa autiomaahan, niin totta kai hän jättää ne yhdeksänkymmentäyhdeksän, lähtee sen kadonneen perään ja etsii, kunnes löytää sen. Kun hän löytää lampaansa, hän nostaa sen iloiten hartioilleen, ja kotiin tultuaan hän kutsuu ystävänsä ja naapurinsa ja sanoo heille: 'Iloitkaa kanssani! Minä löysin lampaani, joka oli kadoksissa.' Minä sanon teille: näin on taivaassakin. Yhdestä syntisestä, joka kääntyy, iloitaan siellä enemmän kuin yhdeksästäkymmenestäyhdeksästä hurskaasta, jotka eivät ole parannuksen tarpeessa.

Tai jos naisella on kymmenen hopearahaa ja hän kadottaa niistä yhden, niin totta kai hän sytyttää lampun, lakaisee huoneen ja etsii tarkoin, kunnes löytää sen. Ja rahan löydettyään hän kutsuu ystävänsä ja naapurin naiset ja sanoo: 'Iloitkaa kanssani! Minä löysin rahan, jonka olin kadottanut.' Yhtä lailla, sen sanon teille, iloitsevat Jumalan enkelit yhdestäkin syntisestä, joka tekee parannuksen."

SAARNA:

Luukkaan 15.lukua on kutsuttu *kadonneiden luvuksi* sekä toisaalta myös *löytyneiden luvuksi*. Päivän evankeliumissa esitetyt vertaukset saavat riemullisen päätöksen, kun kadonneet löytyvät. Tätä Raamatun lukua voidaan kutsua siis myös *juhlien luvuksi*. Sanomansa selventämiseksi Jeesus käytti hyvin usein vertauksia, joiden aihepiiri oli kuulijoille jo ennestään tuttu. Näin hän yhdisti hengellisen todellisuuden ja ihmisten arkitodellisuuden ja kokemuksen toisiinsa. Vertaukset kadonneesta ja löytyneestä lampaasta ja kolikosta avaavat myös tänään eteemme näkymän Jumalan valtakunnan salaisuuksista.

Lammaspaimenen ammatti ei ainakaan Suomessa ole nykyisin yleinen, tuskinpa myöskään täällä Unkarissa. Tunnen joitakin lammasfarmareita, mutta ei heillä paimenia ole. Toisin olivat asiat evankeliumin kuvaamana aikana. Silloin paimenia oli kaikissa kaupungeissa ja kylissä. Heidän tehtävänään oli paimentaa usein suurta laumaa, joka saattoi koostua monen eri omistajan lampaista. Auringon noustua lampaat ajettiin kylän keskustan lähellä olevasta lammastarhasta laitumelle, joka oli enimmäkseen karua ja kivikkoista vuoren rinnettä tai alavampaa autiomaata. Päivän aikana saattoi laumasta, paimenen sitä huomaamatta, jättäytyä tai karata lammas, joka joutui lopulta täysin erilleen muusta laumasta. Kun lampaat sitten illan tullen tuotiin taas lammastarhaan ja laskettiin, huomattiin tuon lampaan puuttuminen. Kadonneen lampaan löytämisellä oli silloin kova kiire, sillä muutoin sitä saattoivat yön pimeydessä uhata saalistavat villipedot. Pitkän päivän työstä väsyneen paimenen vastuu painoi tuossa tilanteessa varmasti raskaana, mutta yöunet saivat odottaa, kunnes lampaan löytämiseksi oli tehty kaikki mahdollinen. Joskus työ tuotti toivotun tuloksen, mutta usein ei kadonnutta koskaan löydetty.

Jeesus esitti vertauksensa fariseuksille ja lainopettajille, jotka evankeliumin mukaan paheksuivat sitä, että Jeesus seurusteli ja aterioitsi publikaanien ja muiden syntisten kanssa. Palestiina oli tuolloin Rooman valtakunnan alaisuudessa. Rooman hallituksen verokantajia nimitettiin publikaaneiksi. Fariseukset

halveksivat heitä, eivätkä halunneet olla missään tekemisissä heidän kanssaan. Heitä pidettiin epärehellisinä, ylimääräisiä maksuja omiin taskuihinsa keräävinä huijareina. Publikaanien lisäksi fariseukset ja lainopettajat pitivät syntisinä kaikkia heitä, jotka eivät jostain syystä pystyneet noudattamaan Mooseksen lakia ja juutalaisten perinnäissäädoksiä. Fariseusten mielestä ihmisistä tulee Jumalalle kelvollinen omien tekemisten tai tekemättä jättämisten kautta. Tämän kaltainen suorituskeskeinen uskonnollisuus johtaa hyvin helposti siihen, että päähuomio kiinnittyy toisten ihmisten tarkkailuun, heidän syntiensä etsimiseen ja tuomitsemiseen. Armolla ja rakkaudella ei juuri ole sijaa tässä ajattelussa. Muiden syntisyys tuntuu vieläkin painavammalta, kun toiseen vaakakuppiin asetetaan oma, kuviteltu synnittömyys.

Jeesuksen opetukset ja elämä todistavat jotain täysin vastakkaista kuin fariseusten asenteet. Raamatun mukaan ihmiskunta ja samalla jokainen yksittäinen ihminen on perisyntinä vaivaama. Tämä johtuu syntiinlankeemuksesta, jossa ihminen rikkoi suhteensa Jumalaan. Emme pääse elämämme aikana koskaan sellaiseen tilanteeseen, jossa voisimme omiin tekemisiimme ja tekemättä jättämiimme vedoten väittää olevamme synnittömiä. Juuri siksi Jumala antoi ainoan Poikansa Jeesuksen Kristuksen syntyä ihmiseksi, elää oikeasti synnittömän, rakkauden täyttämän elämän ja lopulta kuolla meidän puolestamme, jotta me saisimme iankaikkisen elämän. Kasteen ja uskon kautta me olemme osallisia tuosta Jeesuksen täydellisestä synnittömyydestä, vaikka emme itse olekaan synnittömiä. Armahdettuina kristittyinä meillä ei pitäisi olla mitään syytä etsiä syntisiä itseemme ulkopuolelta.

Olet varmasti joskus nähnyt kuvan tai taulun, joka esittää Paimenta kantamassa löytämänsä lammasta harteillaan. Jeesus on tuo Hyvä Paimen, joka etsii laumastaan erkaantuneita ja riemuitsee löytäessään heidät. Kyse on siis löytäjän riemusta. Kysyn nyt sinulta, tahdotko sinä kokea samaa löytäjän riemua Jumalan sanan äärellä? Jos vastasit kysymykseeni myöntävästi, pyydän sinua kuuntelemaan erityisen tarkkaan seuraavan katkelman päivän evankeliumista: *'Iloitkaa kanssani! Minä löysin lampaani, joka oli kadoksissa. Minä sanon teille: näin on taivaassakin. Yhdestä syntisestä, joka kääntyy, iloitaan siellä enemmän kuin yhdeksästäkymmenestä yhdeksästä hurskaasta, jotka eivät ole parannuksen tarpeessa.'* Mietipä vielä hetki hiljaa mielessäsi löysitkö jotakin? Ehkä lisää kysymyksiä, mahdollisesti vastauksia näihin kysymyksiin... ? Haluatko vielä jatkaa etsimistä ja löytämistä? Ratkaiskaamme nyt yhdessä kadonneen hopearahan salaisuuden.

Evankeliumin toisen vertauksen rakenne muistuttaa hyvin paljon ensimmäistä. Myös tässä etsitään, löydetään ja juhlitaan. Naisella oli kymmenen hopearahaa, joista yksi katosi. Todennäköisesti naisen koti sijaitsi melko tiiviisti asutussa kaupungissa tai kylässä, jossa naapureiden kesken oli totuttu jakamaan ilot ja surut. Tuskinpa hän olisi muutoin pyytänyt naapureitaan juhlimaan rahan löytymistä. Jo tuolloin oli kylän tai kaupungin elämän keskuksena aukio, eräänlainen tori. Tämän torin ympärille oli rakennettu taloja, joissa sijaitsivat asukkaiden kodit. Usein tuo koti muodostui yhdestä maantasolla sijaitsevasta ja maalattialla varustetusta huoneesta. Kesän kuumuus ja talven kylmyys haluttiin pitää kodin seinien ulkopuolella rakentamalla taloon mahdollisimman pienet ikkuna-aukot. Tästä johtuen oli huoneissa myös päivisin pimeää. On siis hyvin ymmärrettävää, että naisen kerrotaan sytyttäneen lampun, jotta hän voisi näin paremmassa valossa etsiä kadonnutta hopearahaa. Hän lakaisee lattian ja löytää lopulta rahan. Ja sitten on syytä juhlaa.

Minkälaisen löydön sinä olet saanut tehdä Jeesuksen esittämien vertausten äärellä? Kiinnitkö sinä huomiota siihen, että Jeesus puhuu kadonneiden ja löytyneiden yhteydessä kääntymyksestä ja parannuksesta. Evankeliumi ei anna kuitenkaan mitään vihjettä siitä, että kadonnut lammas tai hopearaha olisivat itse tehneet mitään löytymisensä eteen. Paimen ja nainen tekivät kaiken työn? Paimen varmaankin huuteli kulkiessaan kadonneen perään, jolloin lammas saattoi korkeintaan vastata

äännähtämällä: ” mää”. Paimenen oli kuitenkin pitänyt kulkea ehkä pitkäkin matka päästäkseen lähelle karkulaista. Myöskään maahan pudonnut raha ei ” käänny tai tee parannusta”. Se lojuu elottomana maassa ja siitä se **tulee löydetyksi**. Rahalla saattaa olla myöhemmin hyvinkin tärkeä rooli tuon naisen taloudellisen turvan kannalta, mutta maalattialla ei sillä ollut mitään käyttöä.

Oletko lapsena leikkinyt sellaista leikkiä, jossa jokin esine piilotetaan huoneessa ja sitten tuota esinettä vuorotellen etsitään. Kun etsijä on lähellä sitä paikkaa, johon esine on piilotettu, huudetaan: ” polttaa, polttaa! Minusta tuntuu, että Jeesus on tänään johdattanut meidät vertaustensa avulla hyvin lähelle Taivasten Valtakunnan salaisuuksia.

Kristittyinä me olemme jo Pyhässä Kasteessa saaneet tulla Jeesuksen, Hyvän Paimenemme löytämiksi. Meille on lahjoitettu Pyhä Henki, joka saa meidät uskomaan Jumalaan. Jumala vaikuttaa tahtoomme ja tekoihimme, vaikka emme tämän elämän aikana koskaan tule synnittömiksi. Rakkaudellaan Jumala kuitenkin etsii meitä yhteyteensä yhä uudelleen, löytää meidät ja kantaa meitä elämän iloissa ja suruissa. Kääntymys ja parannus, josta taivaassakin riemuitaan on sitä, että me saamme yhä uudelleen tulla armollisen Jumalan löytämiksi. Parhaimmillaan vastaanottamamme Jumalan varaukseton rakkaus ja armo voivat heijastua myös siihen tapaan, jolla me kohtaamme muita kadonneita, eksyneitä ja löydetyksi tulleita ja –tulevia.

Me Salon seurakunnasta tulleet ” Jumalan löytämät” olemme saaneet nauttia viikon aikana teidän Nagykanizsalaisten ”Jumalan löytämien” rakkaudellisesta vieraanvaraisuudestanne. Haluat sydämestäni kiittää teitä kaikkia vielä siitä. Tämä vierailu on samalla ollut meidän yhteistä ilojuhlaamme. Myös tässä Jumalanpalveluksessa me saamme riemuita Kolmiyhteisen Jumalan armahtavasta läsnäolosta. Me saamme yhdessä käydä myös ehtoollispöytään nauttimaan Jeesuksen Kristuksen ruumiin ja veren pelastukseemme. Ehtoollisella Kristus kutsuu meitä yhteyteensä kanssaan ja samalla myös toinen toistemme kanssa.